

Ecoul sensibil al unui timp și spațiu arhaice, poezia aromână este departe de a se limita la valoarea unui document de importanță filologică. Reflectând specificul de viață al unei comunități aezată într-o zonă de munte și a cărei principală ocupație era păstoritul, lirica populară aromână prefigurează motive și nuanțe de inefabilă frumusețe poetică și lexicală. Forța ei de penetrație a răzbătut până în folclorul limbii române, iscând totodată paralelisme în dialectul daco-român. Astfel, un excepțional poem cum este *Cântecul iubitei* prefigurează un motiv de largă circulație în folclorul românesc de mai târziu, iar o baladă cum este cea intitulată *Cinci frați* conține în germene motivul *Me terului Manole* dar și atmosfera baladelor novăcești, discursul poetic insinuând linia melodică a unui colind laic transilvănean *Doiană fată dalbă!* Sunt acestea doar câteva puncte de reper pentru a desemna o vatră spirituală infinită în profunzimea sa. Ca un reflex al acesteia, poate fi semnalată și prezența autorilor culți de poezie aromână cum sunt: Theodor Zuca, Nu și Tulliu, Leon Boga, Virgil Văoțchi, Marcu Beza, George Murnu ș.a., ale căror elegii, purtând nostalgia plaiurilor natale și a unui trecut de mit, continuă la modul sensibil și cel mai adesea imitând modelul popular, acel univers fabulos, tulburat nu o dată de murmurul unor încărcături afective primare.

Ecaterina Barba și Nicolae Stoe
(*Flacăra*, anul XXX, nr.1340/12 feb. 1981)

Constantin Belimace (1848-1932)

Născut în satul aromân Mulovite, Constantin C. Belimace (1848-1932) este considerat „adevăratul trubadur popular al aromânilor”, mai ales datorită faimoasei sale poezii *Dimândarea părintească*, poezie care, pusă pe muzică, a devenit rapid un adevărat imn național al aromânilor.

Gheorghe Carageani, *Studii aromâne*

Părintească dimândare

Părintesca dimândari
Nă spigiurâ cu foc mari
Frats di mumă și di-un tată
Noi, Armânji di eța toată.

Di sum plocili di murmintșă
Strigă a noshtșă bunji părintșă:
"Blâstem mari s-aibă-n casă
Cari di limba lui si-alasă.

Cari-shi lasă limba lui
S-lu-ardă pira focului,
Si-s dirină yiu pri loc,
Si-lji si frigă limba-n foc.

El tu vatra-lji părintească
Fumealji s-nu sh hârâsească
Di fumelji curunji s-nu bashu
Nat tu leagăn si nu-antashu

Cari fudzi de-a lui mumă
Și di părintească-lji numă
Fugă-lji doara Domnului
Și dulțea mea somnului!"

Un cântic

Un cântic ca di jeali
Cântam nă oară eu
Și dipuneam tu vali
Di tr-un lai muntii greu.

Și valea-nji turna grailu
Cu shcljimuri, suskiros,
Di-arăsuna tut plailu
Și muntii jilos.

Iu hits, bre gionji cu-aname,
Fumelji di fărshirots?
Iu eshtșă, armăname,
Și grămusteanji, cu tots?

Armasiră cărării
Ca pondi făr di voi
Și s-dusiră fălçării
Cu turmili di oi.

Di la câșheri fluiara
Ma nu si-avde prit munts,
Ni pravdă ca s-azghiră
Dijali him pitrumts.

Muluviștea

La-a cășari'ei călivă,
Cându suflă dulțea livă,
An'iurizma ațea mușată
A lilicilor ti mbeată.

Și când soarile pitrunde,
Ligănata frundză n unde,
Vedz un trap ca braț di dzână
Albu, dulțea din fântână.

Ciuciuratic prin cupace
Cu birbil'I cum si nace.
Și si ngană canda-I price
Dizn'irdata prit lilice.

O! Mușată Muluviște,
Maș la tine suntu niște
Locuri scumpe ș-ahărzite,
Ca paradhis alăncite!

George Pu cariu,
Ceasul

Eugen Axinte,
Aduceri aminte,

Ioan Suci, *Prive te*
<http://www.ascedu.ro/revista.html>

